

Inhoudstafel

HOOFDSTUK 1 OVER ONDERHANDELEN

A. Wat is onderhandelen	11
B. Waarom onderhandelen	16
C. Wanneer onderhandelen	17
D. Soorten onderhandelingen	19
a. Positioneel of beredeneerd onderhandelen	19
b. E-negotiation en hybride onderhandelingen	20
c. Critici van onderhandelen via elektronische weg stellen dat hierbij zeer veel communicatie, met name een groot deel van de non-verbale communicatie, zou verloren gaan.	21
E. Kan (over) alles onderhandeld worden?	24
a. Nooit	24
b. Nu niet	26

HOOFDSTUK 2 RICHTLIJNEN VOOR ALLE ONDERHANDELINGEN

A. Incidenten en technieken	31
a. Technieken	31
a.1 Goed voorbereiden	31
a.2 Actief luisteren	35
a.3 Zoek de ZOPA	36
a.4 Het eerste bod	37
b. Incidenten	39
b.1 Difficult tactics	39
b.2 De Calimero /het piepende wiel/de wegloper	44
b.3 Twijfel over de bereidheid om tot een akkoord te komen	47
b.4 Geweld	48
B. Het belang van emoties	52
C. Verbaal- en non-verbaal communiceren	61

D. Gender en seksualiteit	64
E. Onderhandelingsstijlen	67
F. Ken uw wederpartij	68
G. Ken uzelf	70
H. Gebruik het momentum	71
I. Wees eerlijk/oprecht	71
J. Het belang van een goed raadgever/advocaat	73

HOOFDSTUK 3

ONDERHANDELEN VANUIT MACHT – POSITIONEEL ONDERHANDELEN

A. Machtsposities bepalen de onderhandelingen	77
B. Positioneel onderhandelen	79

HOOFDSTUK 4

ONDERHANDELEN VANUIT EMOTIE EN/OF MET VOOROORDELEN

HOOFDSTUK 5

ONDERHANDELEN OVER DE CENTEN (EN HOOFDZAKELIJK DAAROVER)

A. Enkele technieken bij het onderhandelen over de prijs van aandelen	89
B. De Afrikaanse markt	93

HOOFDSTUK 6

BEREDENEERD ONDERHANDELEN

A. De principes van de beredeneerde onderhandeling	97
B. Actief luisteren	105

HOOFDSTUK 7

BEMIDDELD ONDERHANDELEN (BEMIDDELING, MEDIATIE)

A. Wat is bemiddeling?	111
a. Definitie	111
b. De bemiddelaar	111
B. Welke geschillen zijn vatbaar voor bemiddeling?	113
a. Openbare orde en goede zeden	113
b. Publiekrechtelijke rechtspersonen	114

c. Onbekwamen	116
d. Slachtoffers van geweld.....	116
C. Gerechtelijke en buitengerechtelijke bemiddeling	117
a. De gerechtelijke bemiddeling	117
b. De buitengerechtelijke bemiddeling	119
b.1. Pre-conflictueel	120
b.2. Post-conflictueel	122
b.2.1. Pre-litige (de vrijwillige bemiddeling art. 1730 t.e.m. 1733 Ger. W.)	123
b.2.2. Post-litige.....	126
D. Wanneer bemiddelen (waarom zou je eerder kiezen voor bemiddeling?)?	127
E. Bemiddelingsstijlen	131
F. Het verloop van de bemiddeling	133
a. De aanstelling/keuze van de bemiddelaar.....	133
b. De voorafgaande contacten.....	134
c. Het eigenlijke bemiddelingsprotocol	135
d. De installatievergadering	136
G. De technieken van de bemiddeling	138
a. Vormen van caucus.....	139
b. Initiatieven om een caucus te starten.....	140
c. Wanneer een caucus en wanneer niet?.....	140
H. Het inhoudelijk verloop van de bemiddeling	141
a. Exploratiefase.....	141
b. Fase van de brainstorming.....	144
c. Onderhandelingsfase.....	145
d. Afrondingsfase.....	146
I. De actoren binnen de bemiddeling	147
a. De partijen.....	147
b. De raadslieden.....	148
c. De deskundigen.....	148
J. Enkele bijzondere bemiddelingen	149
a. Bemiddelen met groepen	149

b. Multiculturele (of interculturele) bemiddeling.....	150
c. Meer-partijen bemiddeling.....	158
d. Grensoverschrijdende bemiddeling.....	160
K. Mogelijkheid tot het nemen van voorlopige en bewarende maatregelen voor, tijdens, en na de bemiddeling	162
L. Het bemiddeld akkoord	164

HOOFDSTUK 8 COLLABORATIEF ONDERHANDELEN

A. Wat is collaboratief onderhandelen?	171
B. Waar komt het idee collaboratief te onderhandelen vandaan?	171
C. Basisbeginselen van het collaboratief onderhandelen	173
D. De actoren binnen de collaboratieve onderhandeling	175
E. De stappen in de collaboratieve onderhandeling	178
F. De technieken die kunnen toegepast worden bij collaboratieve onderhandelingen	180
G. Juridische gevolgen van het opstarten van een collaboratieve onderhandeling (onder leiding van collaboratieve advocaten)	184
H. De collaboratieve onderhandeling in België in de praktijk	185

HOOFDSTUK 9 ENKELE “UITSMIJTERS” GELDIG BIJ ALLE VORMEN VAN ONDERHANDELEN

BIOGRAFIE.....	195
EINDNOTEN.....	197
TREFWOORDEN.....	201